

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12—pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

Minden szabad nekem

Már benne vagyunk a böjti napok középpontjában. Benne vagyunk abban a sok szépségekkel teli időben, amely a húsvételotti negyven napokat jellemezte a 2000 esztendő kerestyénség életében. A böjti napok Krisztus negyvennapos pusztai tartózkodásának Sátánnal vívott küzdelmeit, a hivatásra való készülődés komolyságának szükségességét tárják leginkább szemünk elé.

A farsangi napok után hirtelen templomi csendesség vesz bennünket körül. Még az „áldott békevilág” gondtalan farsangjai után is kicsurrant ilyenkor a lélek bizonyágtétele: olyan jó, megpihentető, áldástozogató a drága csend. Mostan pedig, amikor irtózatos zajjal ropog a világ, és szivettépő jajgatással mutat önmagára a nyugalom nem találó emberiség — olyan mélyről, olyan őszintén, olyan igazán jön a fáradt szívek mélységéből a sóhaj: csendesség, jöjjön el a te országod!

Ma már mindenki a totalitásról beszél. Azonban a világ nagyon rosszul értelmezi a totalitást akkor, amikor azt véli, hirdeti és éli, hogy az enyém minden, nekem minden szabad, mert én a minden vagyok. Ezzel az elvvel mindenki mindenáron minden akar lenni azért, hogy uralkodjék, fénykedjék és mindenkit megraboljon lelke csendességétől és az élthez való szent jogától. Pedig nem ezt jelenti a totalitás. Az igazi totalitás azt jelenti, hogy a dolgok, események egyetemes összefüggésben vannak egymással annyira, hogy ezen a világon semmi sem történik önmagában és önmagáért, hanem csak az egyetemessel és az örökkévalóért. Azt jelenti ez, hogy Isten mindenről tudomást szerez, és mindenben benne van. De jelenti azt is, hogy ha Isten dolgozik, alkot és teremt, akkor én is dolgozzam és vegyek részt az alkotásban legalább annyiban, hogy szemléljem és csodáljam az Ő ki-mondhatatlan dicsőségét és hatalmát.

Ehhez a szemlélthez és boldog átéléshez elsősorban csendesség szükséges. Az a csendesség, amely olyan nagyon hiányzik a ma világában. A modern ember azzal tette magát nagyon boldogtalanná, hogy megfosztotta életét a csend szépségeitől.

Annyira zajban él, hogy talán meg sem tudja érteni azt, hogy mit sem ér Márta zajos és serény szolgálata, Máriának nyugodt, töprengő és Krisztus boldog szemléletébe beleolvadó életstílusa mellett.

A böjti napok arra tanítanak, hogy sohasem a zaj, a törtetés, gázolás, izgalom jellemzi az élet teljességét, hanem a nyugalom és a béke. Az a nyugalom, amely mindannyiszor leszáll a lélekre, valahányszor megtaláljuk a kapcsolatot azzal a csodálatos nagy csendességgel, amelyben már meg lehet hallani Isten szelid és tiszta hangját úgy, amint egyszerű „legyen” szavával világokat teremt és világokat itél meg az örökkévalóság számára.

A ma embere nagyon sokszor átoknak tekinti a magányt és rohan a más, a tömegek után. Életét, munkáját azért nem saját maga, hanem a tömeg élete és szenvedélye irányítja. A modern embernek nem kell a böjt napjainak pihentető áldása sem. Kirándulások, szórakozások, mulatozások fullasztó zajában keresi a felüdülést, a mámort és gondtalanságot. Keresi az értéket és szabadságot ott, ahol minden annyira értéktelen és minden annyira rabszolga. Közben örökösen azt hajtja, hogy az örök értékeket keresi. Természetes, hogy ezeket nem találhatja meg azért, mert örökké csak a testtel él, gondolkodik és szemlél, míg a lélek szükségleteire semmit nem ad, és a lélek képességeit soha nem veszi igénybe.

Kétségtelen dolog, hogy a mai modern kor szédületes eredményeket tud felmutatni mind a tudomány, mind a szociális kultúra területén. Mindezek az eredmények azonban semmivel sem vitték előbbre az emberiséget a boldogság hazája felé. Annyi a materiális érték, kulturális kincs és szociális jó, hogy őrzőgő törtetésében az ember mindent lerombol a háború démonával. Rengeteg allátható, mégsem talál az ember a ma életében igazi tartalmat azért, mert kultúrájából, civilizációjából, szociális intézkedéseiből hiányzanak a lelki motívumok. Minden megvan, csak az egy szükséges dolog nem található sehhol: az élő, személyes kapcsolat az egyedüli tökéletessel, az örökkévaló Istennel, akit egyesegyedül

a lelki csendesség nyugalmas világában lehet megtalálni.

A böjt bizonyos korlátozásokat jelent. Naiv szemléleti fokon ez erőszakot mutat. Úgy látszik, mintha valaki beleszólna az élet szabad folyásába és nem engedné szabadon kiteljesedni. Ilyenkor a böjtben csak ennyit látunk: nem szabad enni, inni, szórakozni, mulatozni, örülni az élet szépségeinek és adottságainak. Az ilyen csupa materiális böjt nem csoda, ha kifoszt és megrabol. Nem csoda, ha hiábavalóságnak látszik mindaddig, míg egyszer át nem változik lelki böjtté, amikor a befelénkezés csendességének áldott karjaiban bölcsőbbek leszünk a világ minden zajosan hirdetett bölcseségénél, mert megtanuljuk azt, hogy az élet nemcsak a test, nemcsak az evés, ivás és szórakozás, hanem ezek mellett és ezek előtt még valami más is; — akit így nevezek el: a lélek. Az a lélek ez, akinek nem kellenek fizetett szórakozások és hiábavaló rohanások már csak azért sem, mert képességei szerint a dolgok és események szemléletéért nem kell sehova sem rohannia. Hiszen minden örökösen szemlél, mint az Isten lelkének a része.

A ma embere annyira nem tudja magát korlátozni, hogy még ülni sem tud egy helyben nyugodtan. Elnézem a templomokban is örökösen mozgó, nyugtalan, ideges tömeget és önkénytelenül is felteszem a kérdést: miért jöttetek ide? Talán csak azért, mert nyugtalan véretek, életek hajtott ide? Nézem az éneklés alatt is néma ajkakat, vibráló tekinteteket és visszagondolok az ősök felséges nyugalomára. Látom magam előtt a zsoltáros ajkakat, az imádkozó szíveket. Isten kezébe odatett életeket és hallom életük áldott tanítását: ha egyszer meg tudnátok magatokat fékezni és a csend áldott korlátaiban Isten felé tudnátok irányítani minden gondolataitokat, nagyobb bölcseségre tennétek szert, mint a mostani világnak minden csillogó kérdésére. Ekkor ismernétek meg, hogy a csend sohasem korlátozás, hanem egy soha nem ismert felséges szabadság. Az a szabadság, amelyet annyira kerestünk, de nem találtunk meg azért, mert nem ott kerestük, ahol megtalálhattuk volna egyesegyedül: a lélek csendességében.

Minden szabad nekem: kiált a kérkedő világ! Ne korlátozzon senki és semmi akkor, amikor én élni akarok! Nem kell a vallás, a templom, a biblia és nem kell a keresztyénség, mert mindez csupa korlátozás, fenyegetés és szabadságyilkolás.

Ebben az óriási nagy hiábavaló tiltakozásban reánk borul a böjt csendessége. Nem beszél sokat, csak egy édes titkot súg meg Isten szerelmének drága tanítása, az örök Ige, amikor így beszél: „Minden szabad nekem, de nem minden használ; minden szabad nekem, de én nem adattam valakinek a hatalma alá“ (I. Kor. 6:12). **Dr. Tomay Dezső.**

A mezőtúri református árvaház

Az első világháború sok szomorú következménye között egyik legfájdalmasabb volt az árvánmaradt gyermekek nagy száma. Mezőtúron is kétféle módon próbáltunk az árvák szomorú sorsán enyhíteni.

Egyik mód volt az örökbeadás és örökbefogadás. Ennek nagy akadálya volt az, hogy a szerető szívű hozzátartozók nem szívesen adták örökbe az árvánmaradt kis gyermekeket. Másfelől nehéz volt az örökbefogadó leendő szülők megtalálása. Ha pedig sikerült olyan gyermektelen házaspárokat találni, akik készek voltak örökbefogadni az árvagyermeket: olyan sokféle kikötésük volt az örökbefogadandó gyermek korára, nemére, családjára, külsejére nézve, hogy ritkán lehetett minden feltételnek eleget tenni.

1919-ben elhunyt mezőtúri újvárosi lelkész-társam: Kónya Gábor, aki a harctéren, mint táborigazgató szerzett gyógyíthatatlan betegséget. Három kicsiny fia maradt árván és szinte máról-holnapra kellett mind a háromnak árvaházi elhelyezéséről gondoskodni. Már korábban is, de főleg a világháború éveivel vége felé sokszor tapasztaltuk, hogy a szóhajóhető árvaházak, befogadóképessége milyen korlátozott. Helyhiányában sok kis árva nem jutott árvaházi neveléshez. A Kónya-árvák sorsa az egész mezőtúri gyülekezetet közelről érintette. Sok kilincselés és kérés után sikerült őket a Nagypénteki Református Társaság budaörsi szeretetházába és a Protestáns Árvaegylet budapesti árvaházába elhelyezni. Ma is végtelenül hálás vagyok mindkét árvaház vezetősége iránt és csak a legmelegebb köszönet hangján emlékezhetem munkájukról és szeretetükről.

Mindez arra indította a mezőtúri gyülekezetünk bibliaköreit, hogy ettől fogva rendszeres és igen buzgó imádkozó közösségünk állandó imatárgya volt mennyei Atyánkhoz, hogy indítsa fel szívét kiválasztott gyermekeinek arra, hogy a mezőtúri református egyház kebelében saját árvaház létesüljön. Ki gondolta akkor még, hogy újabb és még nagyobb világháború fogja sújtani világunkat és nemzedékünket.

A buzgó és kitartó könyörgések közben egy év múlva megjelent nálam egy buzgó evangélikus vallású nő, államvasúti főfelügyelő felesége, s kijelentette, hogy nagyértékű szép szőllőjét és azon épült nagy házát öröktulajdonképpen a mezőtúri református egyháznak ajándékozta árvaház céljára. A szőllő a város mellett feküdt, már belterületnek számító helyen. Úgy lehetett volna tekinteni, hogy imádságaink meghallgatása ez. Részletesen kikérdeztem nőtestvéremet, mi indította fel szívét e nemes adomány megtételére? Kitént, hogy valami komoly ok, de nem személyes sérelem miatt megharagudott ev. lelkészére és haragjában, nagy felgerjedésében annak a lelkésznek mintegy megbüntetésére ajánlotta fel vagyontát a református egyháznak.

Én az egész adományt az indokaira tekintettel nem fogadtam el, meg is mondtam neki, hogy mi olyan adományt fogadunk el a mezőtúri református árvaház létesítésére, amelyet sok buzgó imádságunk meghallgatásának tekinthetünk. Ma sem bántam meg ezt. Mennyei Atyánk nem is szégyenített meg bennünket. Csak emberileg szólva sokáig, majdnem húsz esztendeig kellett várni imádságaink meghallgatására.

1941-ben Kiss Gergely presbitertestvérünk szívét felindította Isten és szép házát, nagy portáját, 40 kat. hold birtokát, 26,000 P készpénzét árvaház

létesítésére egyházunknak ajándékozta, mert meg-
esett a szíve az árvák sorsán. Ezt az adományt
örömmel és hálával fogadtuk, mert ez könyörgéseink
meghallgatása volt. Presbitériumunk hálás szívvel
megfestette arcképét Várady Lajos festőművésszel
és díszpresbitéri gyűlésen helyezte el nagy jóltevői-
nek díszes arcképei között.

1943-ban Tolnai István presbitertestvérünk je-
lent meg előttünk és kijelentette, hogy a Kiss Gergely
adományával megvalósuló református árvaház to-
vábbi megerősítésére és támogatására 20 kat. hold
tanyás ingatlanát ajándékozta egyházának. Presbi-
tériumunk ezt is örömmel és hálával elfogadta.
Ugyancsak Tolnai István presbitertestvérünk és
neje 10 kat. hold értékes földbirtokukat adomá-
nyozták a főnti ajándékkal egyidőben egyházunknak
azzal a rendeltetéssel, hogy szép belvárosi nagytemp-
lomunkban annak árából fűtőberendezést létesít-
hessen. Illesse elismerés őket, akik ennyire tudják
szeretni Istennek házáat, a benne való boldog lakozást!

Ez is buzgó imádságaink meghallgatása volt.
Örömmel festette meg egyházunk nemes jóltevő-
jének Tolnai Istvánnak arcképét Várady Lajos
festőművésszel és a közeljövőben helyezi el azt a
többi nagy jóltevők: a mezőörsi Nagy József és
neje Várady Emília, Takács Lajos és neje stb. arc-
képei mellé.

Úgy Kiss Gergely, mint Tolnai István példaadó
cselekedete azt bizonyítja, hogy van könyörgést
meghallgató Atyánk nekünk, aki elé odatárhajtuk
teljes bizalommal alázatos kérésünket. Azt is bizo-
nyítja, hogy a régi, egyházát s vallását, Istenét és
fajtaját szerető református gazdák még nem fogy-
tak el, élnek, hisznek, bíznak, szeretnek és verejtékes,
szorgalmas munkával egy szép hosszú életen át
szerzett egész vagyonukat készek és képesek Isten-
nek oltárára hálááldozat gyanánt elhelyezni!

A jó Isten áldja és tartsa meg sokáig a mi Kiss
Gergelyünket, Tolnai Istvánunkat és feleségét, indít-
son fel másokat is, nálunk is, más gyülekezetekben is
Krisztus urunk szavainak való hívő engedelmeske-
desre: „Eredj el és te is eképpen cselekedjél“ (Luk.
10: 37).

Marjay Károly.

Ha Tiszántúl felébred . . .

A nyáron két konferencián vettem részt. Mind
a kettő kerületközi konferencia volt. Az egyik a Keresz-
tyén Iffjúsági Egyesület vezetőképző konferenciája lelke-
szek és tanítók részére Dunavécsén, a „Szűnyogok
sziget“-én, a magyar ifjúság pompásan berendezett
és felszerelt találkozóhelyén. A másik a Magyar Evan-
géliumi Munkásszövetség egyhetes találkozója az Al-
föld „hírös“ városában, Kecskeméten.

Mind a két konferencia, éppen azért, mert az egész
országból összegyűlt résztvevőkből állott, sok érdekes
tapasztalattal szolgált; alkalom volt arra, hogy egymás-
tól távolélők felmelegedjenek egymás iránt, barátságot
kösszenek s megtapasztalják, hogy milyen jó egymás
hite által épülni. Mindenik sok érdekes tapasztalatot
nyújtott azonban arra vonatkozóan is, hogy országunk

egyes tájegységeinek a „lelke“, genius loci-ja mennyire
kiütököződik az emberek „arcán“, lelki beállítottságán.

Nagyon érdekes tapasztalatom volt — egy ilyen
találkozás nélkül nehezen hittem volna el —, hogy mi,
tiszántúliak, nehezen lobbanékonyak, kételkedve gon-
dolkozók, vagy ahogy a köznyelv mondja: „vaskalapo-
sak“ vagyunk. Bennünk van a tiszántúli parasztember
lelki zárkózottsága, „zömöksége“, magánakvalósága,
álliggombolkózottsága.

Alapjában véve mind a két konferencián missziói
természetű problémákról volt szó. Feltűnő volt, hogy
a többi kerületek ebből a szempontból már a mienket
jóval meghaladó szervezetséggel, „bedolgozottsággal“
rendelkeznek, sőt helyenként már jókora „eredmények-
ről“ is számot adhatnak — addig mi, tiszántúliak, jó-
szerrel mindig azt éreztük, hogy mindezek nálunk még
a „jorrás“ állapotában vannak, de sem a tiszta bor,
sem a kész étel stádiumába nem jutottak el: sok min-
dennek tisztázódnia kell még addig, míg a missziói
munka ténylegesen az egyház missziói munkája lesz.
Hogy mi ennek az oka, sejtem, de papírra vetni,
szavakba foglalni aligha tudnám. Egy bizonyos, hogy
jórésze van ebben az előbb már említett tiszántúli
lelkiségnek, amit mások, a kívülállók úgy jellemeznek,
hogy „vaskalaposság“, vagy egyszerűen, hogy „sötét
Tiszántúl“.

Azt is meg kell azonban mondanunk, ha magunk-
ról van is szó, hogy ez a vaskalaposság, ez a „sötétség“
lehet nagy átok, lehet mindennek a kerékkötője, de lehet
a napfényes hajnall bevezető sötétség is; olyan, amelyet
az északi országokban látni, ahol a tél hosszú, szinte
meg nem szűnő sötétségének a mélyén ott szunnyad,
rejtőzik a nyár éjtszakákat is átvilágító áldott napsütése.
Így a Tiszántúl vaskalapossága, nehezen mozgatható-
sága, „sötétsége“ alatt is ott forr, buzog, alakul a jövő
világossága, az elkövetkezendő magyar református élet
lehetősége, stílusa: mert azt sem szabad elfelejtenünk,
hogy ez a magyar református lelkiség a múltban
— akár egyházunk, akár nemzetünk történetét nézzük —
sokszor nagy áldás volt már s nagy értékekkel mentett
át a jövődőre.

Ez a gondolat kifejezést is nyert mind a két kon-
ferencián. Az egyikben egy komoly előadásban hangzott
el az a megállapítás — igaz, tiszántúli ember tette —,
hogy nem olyan fekete az a tiszántúli vaskalaposság,
amilyennek sokan elképzelik és amilyennek messziről
látszik s ha nem kirakalszerűen, az első pillanatra
észrevehetően is, de buzog már Tiszántúlon a missziói
felelősség forrása.

A másik konferencián egy tiszáninneni testvérünk-
kel beszélgettem Tiszántúl missziói életének problémái-
ról. Sok kérdés felvetődött: a vaskalaposság, Tiszántúl
mozdulatlansága, illetőleg mozgathatlansága. Ő mon-
dotta: „Úgy látszik, mintha Tiszántúl még aludna.
De csak kívülről. Belül már forr az üst, készül az ébre-
dés. És ha Tiszántúl felébred, akkor majd meglátjuk,
hogy nem szégyenkezniünk kell-e a vaskalapos és sötét
Tiszántúl előtt?!“

Jó volt hallani ezt a biztatást és reménységet.
Továbbadom, hogy serkentsen és bátorítson mindenkit,
aki szeretné és reméli Tiszántúl ébredését. Mert ez a biz-
tatás és reménység kötelez is.

(Nagyhódos.)

J á n o s s y I m r e.

A Református Nőszövetség Tíz Parancsolata

1944. évi február hó 24-én a debreceni Mesterutcai egyházrész Nőszövetsége szeretetvendégséget rendezett, melyen előadás hangzott el a Nőszövetség ügyéről. Az előadás összefoglalása az itt következő Tíz Parancsolat volt, melyet a jelenlévők nagy örömmel tettek magukévá s azt a kívánságukat juttatták igen élénken kifejezésre, hogy ez a fogalmazvány kerüljön nyilvánosságra és jusson el az egyházkerület minden Nőszövetségéhez. Készséggel teszünk eleget a kívánságnak azzal az üzenettel, hogy helyénvaló volna minden Nőszövetségben egy-egy összejövetel vagy bibliaóra végén ezt a Tíz Parancsolatot megismertetni.

*

1. Ismerd meg a Református Nőszövetség célját, munkatervét, szervezetét.

Ami az ember nem ismer, azt nem is szeretheti. A Református Nőszövetség számára életfeltétel, hogy minden magyar református nő megismerje és megszeresse.

2. Első szerelmed legyen mindig a Református Nőszövetségé!

Vess számot erőddel és képességeiddel. Szeretettel szolgálj minden jó ügyet. De légy meggyőződve afelől, hogy magyar hazánk és keresztyén társadalmunk érdekeit is a legigazabban a Református Nőszövetségben keresztül szolgálhatod.

3. A Református Nőszövetség egyetlen törvénykönyve a Biblia.

Erről a biztos alapról soha és semmi körülmények között le nem térhetünk. A református nőszövetségi munka kiindulópontja a bibliaóra, amelyen minden tagnak minden héten meg kell jelennie.

4. Munkaprogrammunk kimagasló pontja legyen a vasárnap kettős megszentelése.

Minden egyes református nőszövetségi tag tartsa lelkiismereti kötelességének a vasárnap megszentelését: 1. Az Isten háza a keresztyén élet központja, ahonnan elmaradnunk nem szabad. 2. Vasárnap végezzünk missziói munkát: hívogassunk az Isten házába és a nőszövetségi bibliaórára; látogassunk szegényeket és betegeket.

5. A Református Nőszövetség tagjai testületileg együtt járuljanak mindig az Úrnak szent asztalához.

Adjunk példát az egész gyülekezetnek a bűnbánati hét megtartására. Rendszeres úrvacsorázás nélkül megüresedik a lelkünk és hazugsággá válik egész református keresztyénségünk.

6. Viseltessünk bizalommal és szeretettel vezetőink iránt.

Ne feledjük, hogy mi magunk állítottuk őket az őrhelyre, ahonnan szélesebb az ő látókörük. Gondoljuk meg, hogy a legszentebb ügy is elbukik a belső versengések által. Erős összefogással vigyük diadalra a Református Nőszövetség hófehér zászlóját.

7. „Eredj el és te is akképpen cselekedjél!” — mondta Jézusunk. Ez a parancs szól kivétel nélkül minden református nőszövetségi tagnak.

Ez a tagság tehát szent küldetést jelent. Vállaljunk rendszeres megbízatást s becsülettel feleljünk meg minden legkisebb küldetésnek.

8. A Református Nőszövetség támogassa minden erejével a református iskolákat.

Siessünk tanítóink és tanáraink segítségére; szívünk szerint legyünk az ő munkatársaik. Öleljük keblünkre a szegény iskolás gyermekeket. Ez legyen a mi fennem hirdetett jelszavunk: Minden református gyermeknek református iskolában van a helye!

9. Éljük a „szentek egységében!”

Nincs szomorúbb látvány, mint mikor a Jézus Krisztus egyháza életében ellentétek vannak. Ez a „szentek egységének” megtagadása és a Szentlélek lángjának megoltása. A Református Nőszövetségnek az a kötelessége, hogy békét teremtsen egyháza életében és együttmunkálkodjék a gyülekezet lelkipásztorával.

10. A Református Nőszövetség tagjai legyenek egymásnak édes testvérei.

Úzzék el maguk közül a rang- és címkorság ördögét. Az Isten országa szent ügyéért: fogjunk testvérkezet egymással és Jézusunkkal, Ki érettünk így imádkozik: „Hogy mindnyájan egyek legyünk...”

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

A Hajdúhadházi Református Egyház a szórványokért követendő cselekedetekre mutatott példát. Molnár Zoltán lelkipásztor gyűjtéséből 10 drb. teljes Szent Írást ajándékozott a felsővisői szórvány részére.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Vésztő. 30 taggal csatlakozott a vésztői Református Keresztyén Ifjúsági Egyesület az Országos Központhoz. A február 20-án tartott ifjúsági konferencia keretében 30 ifjút avatott fel Nagy Gyula konventi ifjúsági lelkész, országos titkár. Este az iparosegylet nagytermében műsoros sajtóestet rendezett az Egyesület, melyet Juhász Sándor ifjúsági lelkész nyitott meg. Nagy Gyula országos titkár a keresztyén ifjúsági egyesületi munka megindulásának 100 éves évfordulójáról emlékezett meg, Gönczy Béla lelkipásztor pedig az írott szónak, a nyomtatott betűnek a hatalmáról szövegezt s rámutatott az ifjúsági sajtószolgálat nagy jelentőségére. Az ifjak a leányegyesület tagjaival előadták Dobó László: „Az igazi virtus” című 3 felvonásos színművét, mely feltárta a természet zsúfolásig megtöltött közönség előtt a Református keresztyén ifjúsági egyesületi munkának a lényegét. Hajdú Elemér segédlelkész biblia-magyarázatával és a Himnusz elénekével ért véget a lelki áldásokban gazdag este.

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

A beregszászi Lórántffy Zsuzsanna Egyesület február 27-én műsoros estét rendezett Karácsony Sándor közreműködésével. Előadásának címe: „Magyar nagyasszonyok.” A beregszászi református vallású középiskolai tanárok minden héten meglátogatnak egy-egy beregi községet, ahol ismeretterjesztő előadásokat tartanak.

Hírek a munkácsi Soli Deo Gloria Szövetség életéből.

1. Felépült és megnyílt a munkácsi első diákmenza, a Református Menza. Az ezzel kapcsolatos építkezés a mai körülmények között szinte elháríthatatlan akadályokba ütközött. Hogy az akadályok elhárultak és ez a fontos diákjóléti intézmény megszületett, R. Vozáry Aladár országgyűlési képviselő, nemesszívú patrónus áldásos munkásságának köszönhető.

2. A szövetség tagjai elkészültek a Heidelbergi Káté

Ruszin fordításával. Az e fordításon való fáradozás örvendetes Kelet felé irányuló missziói hivatástudat ébredésését mutatja.

3. A szövetség két szórványgondozó csoportja 14 szórványkiszállást végzett az iskolai év első felében. Karácsonykor megkezdték a szórványoknak szárazlegáció formájában való felkeresését.

4. Az ifjúság elhatározta, hogy amennyiben a szolyvai szórványtemplom építésére sor kerül, az építkezésnél önkéntes munkatábor keretében szolgálni kíván.

A tarpai gyülekezet február hó 27-én körzeti leánykonferenciát rendezett. Délelőtt templomi istentisztelet készítette elő a lelkeket Isten üzenetének befogadására. Telkes György helybeli vallásoktató-lelkész igehirdetése, Rátz Miklós badalói lelkész megnyitó beszéde után, Dr. Baksay László helybeli lelkész „Ma ifjúsága a holnap gyülekezte” címmel tartott előadást. Zámory Sándor hetei lelkész imádsága fejezte be a délelőtti összejövetelt. Délutáni istentiszteleten Dékány Elek gulácsi lelkész szolgált. A teadélután műsora folyamán özv. Sydó Arnoldné helybeli igazgató-tanítónő beszélt a leányok gyülekezeti szolgálatáról. Műsoros est fejezte be a konferenciát összejövetel lelki eseményekben örvendetes napját. A vendégekkel együtt 120 leánylélek gazdagodott az előadások, szavalatok, énekszámok lélekemelő megnyilatkozásaiban. Szalay Sándor igazgató-tanító és Szabó Ilona tanítónő tevékeny előkészítő munkájához méltóképpen járult a tantestület és presbitérium tagjainak példás együttműködése.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

Pilder Mária Nagyváradon. Az egyházkerületi Nőszövetség debreceni megalakuló gyűlése után Pilder Mária első úlja Nagyváradra vezetett, hogy résztvegyen a nagyváradolasi Nőszövetség által február 6-án d. e. a leánynevelőintézet dísztermében rendezett konferencián. Megjelentek azon a nagyváradai egyházzseregek és a szomszédos egyházközségek nőszövetségeinek küldöttei nagy számmal. A konferencia kezdetén Csernák Béla lelkész Ap. Csel. I. r. 8. v.-ben olvasható Igével köszöntötte a nőszövetségek kedves Máriaját, aki előbb Kolozsvárott (Jeruzsálem), majd Erdélyben (India), aztán a Királyhágómelléken (Samária) s most már a magyar föld mindvégig várja fáradozó Nőszövetség ügyében. Pilder Mária a régi ismerős hangján szólt az egybegyűltekhez. Megemlékezett arról, hogy első találkozásuk is ebben a teremben volt 1931 október 3-án, mikor a Református Nagyhágómelléken a két kerület, Erdély és Királyhágómellék nőszövetségei első közös ülésüket tartották Dr. Makkai Sándorné és Csernák Béláné elnöklése alatt. Rámutatott arra, hogy hazatérésünk után úgy Erdélyben, mint a volt Királyhágómelléken a nőszövetségi munkában bizonyos ellanyhulás tapasztalható. Megragadó előadásában szólt arról, hogy az erő kiapadhatatlan forrása — Isten Igéje. — Délután meghitt bibliaóra gyűjtötte össze a nőszövetségi tagokat. Február 7-én, hétfőn d. e. pedig a református leányképzőiskolák (polgári és gimnázium) konfirmándus növendékeivel volt felejthetetlen találkozója.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

Biharnagybajomban evangélikációs napok voltak. A gyülekezet minden csoportja résztvett. Áldott alkalmak voltak a gyermekek, a leventék, a leányok, az asszonyok a férfiak és a presbiterek részére. A csoportos evangélikációk után a gyülekezet egésze is összegyűlt a templomban. Különösen két jelentős alkalmat kell kiemelnünk a lelképásztorok, tanítók és a község vezetői számára tartott evangélikációt, melyet a parókián Ördög Lajos lelképásztor tartott és a különböző helyeken tartott házi istentiszteleteket, melyeken nagy számmal vettek részt a körzet lakói. Az evangélikáció áldott szolgálatait Ördög Lajos lelképásztor, Dávidházy Gábor segédlelkész, D. Dr. Ilyés Endre lelkészképzőintézeti tanár, Molnár Gyula diakónus-lelkész, Bárdos Lajos lelképásztor és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezte.

HEVES-NAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

A kisújszállási Református Egyházi Leventeleánycsapat, mely tudomásunk szerint az első egyházi leányleventecsapat, február 20-án, vasárnap délelőtt a templomban tette le a

fogadalmat népes gyülekezet jelenlétében. A 80 tagú csapatból 66 leány tette le a fogadalmat Gál Mária, kerületi vezető jelenlétében. A csapat két csoportjának vezetői: Karsai Irén és Béres Emília tanítónők. A csapatban népiskolai, ipariskolai és leánykori leányok vannak. Este 6 órakor magasszínvonalú népi-estet rendeztek, melyen csupa népdal, mese, mesejáték, népi játék, körtánc és ballada szerepelt. Biztatásul, hogy nemsokára eljön a tiszta öröm kora is ifjúságunk életében.

A kisújszállási Keresztyén Ifjúsági Egyesület január 16-án nagy KIE-napot rendezett templomi hangversennyel és komoly műsorú előadással egybekötve. A nagy lelki áldások közül különösen kiemelkedett gróf Teleki László előadása: „A mai magyar élet lelki válsága: háborús lélek” címen. E napon történt az új KIE-tagok tagavatása is.

Evangélikáció Mezőtúron. Dr. Ecsedy Aladár tahitófalu lelképásztor február 21., 22., 23. és 24. napjain tartott evangélikációt Mezőtúron. 21-én I. Mózes 6: 5. v. alapján „A megromlott szív” címen a bűnben megromlott élet két útjáról: a pusztulásról, vagy a Jézus Krisztus által való csodálatos gyógyulásról beszélt. 22-én Énekek Éneke 3: 1—4. v. alapján „A vágyakozó szív” címen az áldott Völegény: a Jézus Krisztus után vágyódó élet beteljesült örömét hirdette. 23-án Ap. Csel. 9: 1—6. v. alapján „A meghódított szív” címen Pál apostol életében mutatta fel a Jézus Krisztus nélkül való tudomány, törvénybetöltés és vallásosság csődjét. Végül 24-én Lukács 7: 36—50. v. alapján „A boldog szív” címen a bűneit felismerő, a bűnei miatt siró és a bűneit Jézus Krisztushoz vivő szív boldogságáról tett bizonyosságot. Ezek az alkalmakon kívül 22-én a Leányegyesület és Nőszövetség bibliakörén szolgált, 23-án a tanítók és tanárok, 24-én pedig a presbitérium számára tartott külön evangélikációt.

MÁRAMAROS-UGOCSAI EGYHÁZMEGYE.

Kormányzó Úr arcképe a máramarosszigeti református gimnázium dísztermében. Dr. Molnár Pál, a gimnázium igazgatója, az iskola dísztermében, a kegyes jöltevők és nagynevű vezetők képei között első helyen Kormányzó Urunk arcképét helyezte el. Rákossy Zoltán festőművész festette és ajándékozta az iskolának.

NAGYBÁNYAI EGYHÁZMEGYE.

Avasfelsőfalun és Kőszegremetén gyülekezeti napok voltak. A gyülekezeti napok nagy hatással vannak a gyülekezetre. E két helyen is szép egyetértéssel és nagy számmal vettek részt. Különösen fáradoztak a gyülekezeti napok érdekében Varga Tibor László és Kovács Károly lelképásztorok, Kovács Károlyné nagytiszteletű asszony és Nagy Gyula avasfelsőfalui gondnok. A szolgálatoikat D. Dr. Ilyés Endre, Papp Zsigmond és Tamás Ferenc végezték.

Szórványértekezlet volt Szatmárnémetiben. Résztvettek a nagybányai, szatmári és nagykarolyi egyházmegyék esperesei és azok a lelképásztorok, akik a szórványgondozást végzik. Képviseltette magát Szatmár vármegye főispánja és a Széchenyi Társulat. Sok értékes gondolat vetődött fel és több konkrét intézkedést beszéltek meg. Az értekezletet Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző vezette.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

Okány községben az ifjúság között 694 egyháztaggal, annak rendje-módja szerint gyülekezet alakult, amelynek lelképásztora a hitoktató s van gondnoka, kántora, diakónisszája és presbitériuma. Ezekre a tisztségekre hívó és engedelmes fiúkat és leányokat választott meg az ország legfiatalabb gyülekezete.

Komádi egyhetes téli tábor rendezett az egyházmegye fiúifjúsága részére Percz István esperes irányítása mellett. A tábor nevelője Horkai Antal járási levente-lelkész volt, míg az országos KIE-munka részéről Pataky László konventi ifjúsági lelkész szolgált több napon át. Február 20-án körzeti konferencia keretében zárult a tábor, amelyen megjelent a berekböszörményi, mezőgyáni, körösnagybársányi, körösszakáli, biharugrai, zsadányi, mezőssasi, sarkadi, homorogi, kötegyáni, békéscsabai és komádi ifjúság képviselőiben 129 ifjú. A leányoknál ugyanakkor Bartha Magda és Szabó Emma szolgáltak.

K R Ó N I K A

SZABOLCSKA MIHÁLY ARCKÉPE A DEBRECENI KOLLÉGIUMBAN

Szabolcska Mihály, az országosan ismert nevű költőpap, egykori híres debreceni diák és kollégiumi szénior, amikor külföldi tanulmányútjáról visszatért, gyakorlati munkáját Debrecenben kezdte meg, mint kistemplomi segédlelkész, boldogemlékű Könyves Tóth Mihály, egykori 48-as szabadsághős oldala mellett. Szabolcska élete útja később is vissza-visszatért Debrecenbe, diákkori legkedvesebb emlékei színhelyére, meg a debreceni Nagyerdőbe, ahonnan első üde versei jelróppentek. Gyakran láttuk őt egyházkerületi közgyűléseken; akkor már temesvári lelkipásztor volt s a békésbányai egyházmegye képviselőjében jött a gyűlésekre. De ezenkívül is gyakran megfordult itt ünnepélyeken, kivált a Csokonai Körben és a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság matinéin.

Szabolcskának Debrecen jelé vonzódása nem volt egyoldalú. Debrecen is meleg szeretettel ragaszkodott hozzá s egykori iskolatársai, tanítványai, barátai és tisztelői számára mindig ünnepi óra volt az, amikor Szabolcska közöttünk megjelent s belső zsebéből elővette legújabb verseit.

Ezek a kedves emlékek virágoztak ki harmadéve a debreceni Kistemplomi Egyházrész vezetőségének lelkében, amikor az egykori kistemplomi káplán tiszteletére, irodalmi estet rendeztek a Kollégium dísztermében. Erre lejött Budapestről Ravasz László püspök is családjával. Az elhunyt költőpap fia, Dr. Szabolcska László budahegyvidéki lelkipásztor az ünnepélyen előadást tartott édesatyjáról s másnap vasárnap, prédikált a debreceni Kistemplomban.

A minden vonatkozásban jól sikerült ünnepélynél az volt a rendezőség gyakorlati célja, hogy annak jövendelméből tartalékot létesít, amelyből Szabolcska újkécskei mellszobrának a mását, a debreceni emlékkertben vagy a Nagyerdőn felállítanák. (Az említett mellszobor, Horvay János művészi alkotása, Szabolcska szülőfalujában, egészen elrejtve s elfelejtve pihen...)

Azóta, hogy ez történt, megnehezült az idők viharos járása felettünk. Mindenféle ércanyag zárolva van; szoboröntésre gondolni sem lehet. Tartalékolt pénzcskénk is egyre csak veszít forgalmi értékéből. Így vetődött fel az a gondolat, hogy festessük meg Szabolcska olajképét a debreceni Kollégium számára, ahonnan az bizony nagyon hiányzik.

Az életrevaló gondolatot tett követte nyomban. Szabolcska gyermekeitől elkértük a költő legjobb fényképét, mely 1930-ból, halála évéből származik. Erről készítette el az olajképet Dienes János debreceni festőművész, kinek alkotásai egész hosszú sorát őrzik a debreceni városháza, Kollégium, különböző iskolák, intézmények és magánlakások falain.

Dienes János Szabolcska-képe, elmondhatjuk, hogy pompásan sikerült. Tökéletesen érvényesül rajta a költő emlékeztető magas boltozatú homloka, merész sasteakintete, szelíden jószágos arca, magyaros bajusza és mosolyra kész, megszólalni kezdő szája... és az

egész klasszikus fejet átfogó és befejező elmaradhatatlan jehér bokrétás nyakkendő.

A Szabolcska-kép tehát készen van. Csak a keretelés hiányzik. Ez pedig manapság nehézkesen sikerül a közismert anyaghiány miatt. De pár hét alatt rendben leszünk vele. — Akkor azután várunk valamelyes parádés alkalomra, amikor méltó keretek közt elhelyezhetjük a Kollégium falára: egyik legkiválóbb diákjának díszes arcképét.

A Szabolcska-kép tehát a debreceni Kistemplomi Egyházrész jóvoltából jött létre. Azonban be kell jelentenünk, hogy a kép költségeinek fedezéséhez hozzájárulást kértünk a debreceni Csokonai Köről is, ahonnan kedvező ígéretet nyertünk. Így az ajándékozás e kettős tényezőtől fog származni: a Kistemplomi Egyházrészről és a debreceni Csokonai Köről.

Boldogok vagyunk, hogy mindezekről a legméltóbb helyen: a Debreceni Protestáns Lap hasábjain beszámolhatunk.

Uray Sándor,
debreceni kistemplomi lelkipásztor.

Egyházkerületi tanácsülés volt március hó 7-én, szerdán délelőtt félkilenc órai kezdettel, a debreceni Kollégium kistanácstermében, D. Dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnöklete alatt. A tanács tagjai teljes számmal megjelentek. Püspök úr Bibliaolvasása és buzgó imája nyitotta meg a tanácskozást. Ezúttal kurrens, adminisztratív természetű ügyek szerepeltek a tárgysorozaton. Első helyen négyrendbeli nyugdíjazás ügyét tárgyalta a tanács s terjesztette tovább a konventi nyugdíjbizottsághoz, mely még e hó folyamán ülésezni fog; ezek között szerepelt Dr. Bartók Jenő nyíregyházi lelkipásztor és Molnár Ferenc debreceni lelkipásztor nyugdíjazása; előbbi 75 éves korára, utóbbi betegségére tekintettel kérte nyugdíjaztatását. Mindkettő folyó évi július 1-től lép nyugdíjba. Egyházkerületi tanácsülés után a jog- és pénzügyi bizottság tartott rövidebb gyűlést, ahol szintén folyó ügyeket tárgyaltak.

Lapunk multheti számából anyagtorlóadás miatt teljes terjedelemben kimaradtak az egyházmegyei hírek. Ezeket most újabakkal frissítve és újíttve közöljük. Tudósítóinktól és olvasóinktól elnézést kérünk. (Szerk.)

Felhívjuk olvasóink figyelmét az egyházmegyei hírek rovatában a beregi egyházmegyei közlemények között a munkácsi Soli Deo Gloria híreire, amelyeket itt nem akarunk megismételni de amelyeknek korszakos jelentőségét mindnyájan át fogjuk érezni. „Soli Deo Gloria“, mi is így kiáltunk fel, amikor hírét vettük a ruszinnyelvű Heidelbergi Kátéfordításnak. Isten gazdagon meg fogja áldani a munkácsi ifjak apostoli fáradozásait.

A kollégiumi Kántus Ungváron nagyszerű hangversenyt rendezett az ottani városi színházban, melyet a közönség színültig megtöltött. Dr. Karácsony Sándor debreceni egyetemi professzor tartott a hangverseny keretében előadást „A magyar lélek“ címen. A Kántus énekszámait helybeli művészi számok egészítették ki.

Nőszövetségi csoport mint keresztmama. A debreceni kistemplomi egyházrész nőszövetsége kebelében szegénylátogató csoport is működik. Az egyik szükséglakásban és ONCSA-telepen egy-egy keresztteletlen kisdédet találtak. A keresztelés azért maradt el, mert a nagy szegénységben élő szülőknél nem akadt keresztiszülő. A Nőszövetség azonnal elvállalta az egyik gyermek keresztelését; a másikat pedig magának kérte a debreceni Dóczy-elemi iskola IV. a) és IV. b) osztálya. Az ünnepélyes keresztelés március 5-én délelőtt a kistemplomi 11 órás istentisztelet keretében folyt le; az iskolásleánykák alkalmi éneket énekeltek a templomban orgonakísérettel. Keresztelés után a szülőket gazdagon megajándékozták.

„Nagybányai Református Szemle“ címen jelenik meg a nagybányai református egyházköztség értesítője. Az első szám értékes és változatos tartalommal folyó év március hó 1-re jelent meg. A beköszöntőt Oláh Sándor esperes írta.

A lap egyelőre havonta egyszer jelenik meg, bár havi két megjelenésre nyertek engedélyt. Minden egyháztagnak ingyen kapja. Az új egyházi híradót nagy örömmel üdvözöljük és áldást kívánunk tisztas munkájára.

A „Nevelő Isten“. Nagyváradról jelentik: A református Akadémia legutóbbi összejövetelén Dr. Karácsony Sándor egyetemi tanár tartott előadást a „Nevelő Isten“ címen. Rámutatott arra, hogyan jelenik meg Isten a pedagógiában s mennyivel különb tanító és tanár Ő, mint mi valamennyien. Az Isten beleteremtette az Ő pedagógiai törvényeit is ebbe a világba és mi hol reátalálunk, hol nem ezekre a törvényekre. Isten ezekkel az igazságaival tanítja a világot. Néha a világ akarata ellenére is. Mert más a mi pedagógiai bölcseségünk és más az Isten pedagógiája. Ez után a professzor egyéni életéből vett példákkal tett bizonyosságot a nevelő Isten kifürkészhetetlen irányításáról, ahogy az Ő életét is irányította. Karácsony Sándor professzor bizonyágtévése mélyen meghatotta és megindította a Református Akadémia közönségét. (D. U.)

HIVATALOS ÉRTEŚÍTÉS

A Tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
828—1944. sz. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS a nagytiszteletű lelkipásztor urakhoz.

Paksy Gyula okl. építész-mérnök, budapesti, XII., Bőszorményi-út 19a) szám alatti lakos kérelmére elrendelem kérelmező nagyszülei házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Ismert adatok a következők:

Nagyanyja: Evva Zsuzsánna, mint Evva István és Szunyogh Ceclia leánya Munkácson, 1808-ban született. (Nincs kizárva azonban, hogy Evva Zsuzsánna más Evvacsaládból származott!)

Nagyatyja: Paksy János gúti (Bereg m.) református lelkipásztor Nagydoboson (Szatmár m.) 1810-ben született. A házasság, mely a nagyatyjának második házassága volt, az 1825—1854. évek között időre eshetett.

A bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki a bejegyzés megtalálójának 100 P kutatásdíjat ajánlott fel.

Debrecen, 1944 március 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A Tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
963—1944. sz. TÁRGY: Népiskolai osztályozó vizsgák.

KÖRLEVÉL a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 111,977—1943. X. sz. alatt a népiskolai osztályozó vizsgálatokra vonatkozólag a tankerületi kir. főigazgatókhoz és kir. tanfelügyelőkhez intézett szolgálati utasítása alapján közlöm az érdekelt iskolaszéki elnök urakkal, hogy az osztályozó vizsgára jelentkező tanulók kötelesek kérésükhöz születési anyakönyvi kivonatot és az előző tanulmányaikat igazoló iskolai bizonyítványukat csatolni.

A vizsga idejének kitűzése előtt az okmányokat az iskolaszéki elnök urak mindenkor gondosan vizsgálják felül.

Az osztályozó vizsga letételére jogosultak a 31,000—1942. VKM sz. rendelettel kiadott Népiskolai Rendtartás 60. §-ában meghatározott népiskolában boesáthatók osztályozó vizsgálatra.

Az osztályozó vizsga elnöke köteles gondoskodni arról, hogy a vizsga eredményét a kellő mérték alkalmazásával állapítsák meg s a kiállított bizonyítvány valóban hű kifejezője legyen az elért eredménynek.

Debrecen, 1944 március 7.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A Tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

964—1944. sz.

TÁRGY: Nemállami népiskolai tanítók véglegesítése.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 171,213—1944. X. sz. a. valamennyi vármegye, törvényhatósági jogú város közigazgatási bizottságához intézett rendelete alapján felhívom az iskolaszéki elnök urakat, hogy az 1943. évi január hó 1-ig bezárólag megválasztott tanítók (tanítónők) véglegesítéséről 1944 január 1. hatállyal haladéktalanul gondoskodni szíveskedjenek. Nevezett tanítókat 1944 január 1-től a rendes tanítói fizetés illeti meg. Debrecen, 1944 március 7.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A Tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1036—1944. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Özv. Papp Istvánné szentesi, Nagyörvény-u. 23. sz. a. lakos kérelmére felhívom a Szeged és környékén működő lelkipásztor urakat, hogy a Sepsinger Sámuel és Kop Borbála szülöktől 1860—1870. év körül született Sepsinger Rozália születési anyakönyvi bejegyzését felkutatni és megtalálás esetén a keresztlevelet katonaugyben leendő felhasználás céljára fentnevezett kérelmezőnek megküldeni szíveskedjenek. Kérelmező a bejegyzés megtalálójára részére 10 P-t ajánlott fel.

Debrecen, 1944 március 10.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A Tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1102—1944. szám. TÁRGY: Tanárok és tanítók állásukból való távoztása.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák tekintetes igazgatóságaihoz és a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az állami tanárok és tanítók lemondása ügyében 170—1944. eln. sz. alatt a következő rendeletet adta ki:

„Előfordult, hogy állami tanár, illetőleg tanító állásáról lemondott és anélkül, hogy felettes hatóságának a lemondás elfogadását közlő határozatát megvárta volna, állását önkényesen elhagyta.

Ezzel kapcsolatban figyelmezteti a vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami tanítókat vagy tanárokat, hogy állásukról csak írásban lehet lemondani; a lemondás azonban csak akkor hatályos, ha az illetékes hatóság elfogadta és erről lemondót írásban értesíti. A lemondás elfogadására helyettes tanító esetében a tankerületi kir. főigazgató, rendes tanító, helyettes vagy rendes szaktanító, illetőleg tanár esetében pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter jogosult. Mindaddig, míg a lemondás elfogadását tartalmazó határozatot a tanár vagy tanító számára nem kézbesítették, szolgálatát ellátni köteles.

Súlyos fegyelmi vétség felül fogházbüntetéssel, valamint hivatalvesztéssel és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésével büntetendő cselekményt követne el az a tanár vagy tanító, aki a lemondás elfogadását tartalmazó határozat kézbesítése előtt szolgálatának ellátását megtagadná (1878: V. tc. 480. §.). Állami tanító vagy tanár a honvédelemről szóló 1939: II. tc. 5. §-ának 2. bekezdése értelmében állásában — lemondás ellenére is — visszatartható.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr fenti rendeletét az igazgató és iskolaszéki elnök urakkal, tanár és tanító urakkal tudomásulvétel és az esetleges hasonló körülmények között való felelősségrevonás figyelembe ajánlásával közlöm. A fenntartó testületek figyelmét különösen felhívom e rendelethez való alkalmazkodásra abban az esetben, ha iskoláik állami tanárt vagy tanítót óhajtanának valamely megüresedő állásra megválasztani.

Debrecen, 1944 március 9.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki hivatal, Postafiók 65.) kell beküldeni.
Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

1226 — 1944. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A magyarországi református egyház Egyetemes Konventjének elnöksége az Egyetemes Konvent által a konventi központi irodánál rendszeresítendő s az állami rendszerű IX. fizetési osztály 3. fokozata szerinti illetményekkel járó konventi tanügyi fogalmazói állásra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak azok a református vallású, 30 évnél nem idősebb magyar állampolgárok, akik elsősorban középiskolai tanári vagy középiskolai vallástanári, másodsorban, akik jogi vagy theologiai képesítéssel bírnak, legalább egy idegen nyelvet (angol-francia-német) szóban és írásban kifogástalanul bírnak s a gép- és gyorsírásban kellő jártassággal rendelkeznek. Előnyben részesülnek azok a középiskolai tanári vagy vallástanári képesítéssel bíró pályázók, akiknek két-háromévi tanári szolgálatuk van. Ilyen pályázók kinevezése esetén a korábbi szolgálat beszámításának helye lehet.

A pályázók kérvényüket maguk fogalmazzák, sajátkezűleg írják s egyben igazolják egyházi vagy egyház-társadalmi téren eddig teljesített szolgálataikat.

A pályázati kérvényt — hitelesített oklevél- és bizonyítványmásolatokkal — 1944. évi március hó 15-ig a református Egyetemes Konvent elnökségének címére a konventi irodába (Budapest, XIV., Abonyi-u. 21. sz. a.) *postán* kell beküldeni.

Azok, akik mint véglegesített tisztviselők jelenleg is szolgálatban állanak, pályázati kérvényüket illetékes egyházi hatóságok útján tartoznak felterjeszteni.

A pályázók csak külön írásbeli felszólításra jelentkezhetnek személyesen a konventi irodában.

A konventi tisztviselők alkalmazása szolgálatuk első évében ideiglenes, azontúl végleges és életfogytiglan tartó. Az ideiglenes szolgálati idő leteltével a véglegesítés iránt az Egyetemes Konvent határoz.

A konventi tisztviselők hivatali állásukat állandó kizárólagos élethivatásként töltik be s más rendszeres javadalmazással egybekötött állást vagy megbízatást nem viselhetnek, ily mellékfoglalkozást nem folytathatnak.

Budapest, 1944 február 28.

A református Egyetemes Konvent elnöksége:

Dr. Balogh Jenő s. k.,
főgondnok, világi elnök.

Dr. Ravasz László s. k.,
püspök, lelkészi elnök.

Ártánd református egyházközsége 21 napi határidővel pályázatot hirdet II. számú *tanítói* állására. Javadalom: államségély, 20% helyi hozzájárulás, 8 m² tűzifa, lakás kerttel. Kötelessége: a reábizott osztályok tanítása, lelkész, kántortanító helyettesítése, ifjúsági egyesület vezetése s általában mindenemű belmissziói munkában segédkezés. Leventeoktások előnyben részesülnek. Posta, vasút helyben. Kérvények Lelkészi Hivatal, Ártánd (Bihar megye) címre küldendők.

A **debreceni** Dóczy református leánynevelőintézet igazgatótanácsa pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett II. számú elemi iskolai *tanítónői* állásra 21 napi határidővel. Javadalom és kötelesség törvényszerű. Pályázatok küldendők: Dóczy református elemi iskola igazgatósága Debrecen, Kossuth-utca 33. szám.

TARTALOM:

Dr. Tomay Dezső: Minden szabad nekem
Marjay Károly: A mezőtúri református árvaház
Jánosy Imre: Ha Tiszántúl felébred
A Református Nőszövetség Tíz Parancsolata
Hírek az egyházmegyékből — Krónika — Hivatalos értesítés
Pályázati hirdetmények — Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1944—769.

KISS FERENC

Telef.: 384-447.

ötvöstanár, ref. presbiter

BUDAPEST IV., HARISBAZÁR-U. 3.

Úrvaesoraí és kereszteleí edények,
nászajándékok, ékszerék stb.

Törött tárgyakat javítok, becserelek. Aranyozok, ezüstözök.

Szövetek, selymek,

függönyök, függönykermék, retikülök, kötött-
árúk, női és férfifehérneműek, rövidárúk
nagy választékban.

PETRIK KÁROLY DEBRECEN,

női és férfi divat üzlete Ferenc József-út 25.

KONFIRMÁCIÓRA

ELŐKÉSZÍTÉSRE:

APOSTOL ELEK: Konfirmációi káté, az elemi
iskola V—VI. osztályát elvégzettek részére ára P —70

VIRÁGH JÓZSEF: Konfirmációi káté az elemi
iskola VI. osztályát nem végzett, tanyá-
kon és szórványokon lakó konfirmálók
számára ára P —50

DR. PATAY PÁL: Konfirmációi káté, fiú- és
leányközépskolák IV. osztálya számára ára P —80

ERDŐS JÓZSEF: A Heidelbergi Káté ára P —60

D. DR. RÉVÉSZ IMRE: Öntudatos Hit ára P —30

A J Á N D É K U L:

DR. ERDŐS KÁROLY: Az én vallásom ára P 1—

URAY SÁNDOR: Édesanyám imakönyve (fél-
vászon) ára P 4—

SZIKSZAY: Keresztyén tanítások. ára P 8—

MEGREDELHETŐ:

Méliusz

KÖNYVKERESKEDESBEN
Debrecen, Ferenc József-út 26.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket legelőnyösebben gyűmölcsözött
és azonnal kifizet.

KÖLCSÖNÖKET ÁLLANDÓAN FOLYÓSZÍT.

Telefonok: 17-70 és 22-32.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNÍUMGYÁR RT.
PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17-14

Fiókházem: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, 494-497. Új orgonák, mindennemű javítás és
átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok.
Mélynyos feltételek, művészi kivitel.

